

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Рівненської області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в III кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Рівненської області у III кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують, що обсяги виробництва товарів і послуг в Україні залишаться на поточному рівні в наступні 12 місяців та пом'якшили свої негативні оцінки щодо перспектив розвитку своїх підприємств. Прогнозується посилення інфляції та знецінення національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **обсяг виробництва товарів та послуг в Україні на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%) (графік 1). У цілому по Україні – «мінус» 37.9%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 83.3% респондентів очікують, що інфляція перевищить 20.0% (у попередньому опитуванні – 50.0%), у цілому по Україні – 71.7%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 100.0% респондентів (у попередньому кварталі – 91.7%), у цілому по Україні – 88.8%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств нижчими темпами:** баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у II кварталі 2022 року – «мінус» 16.7%) (таблиця). У цілому по Україні – «мінус» 15.1% (таблиця);
- **незмінні обсяги реалізації виробленої продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку:** баланси відповідей – по 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0% та 0.0% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 7.2% та «мінус» 7.8% відповідно;
- **обсяг інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 18.2%). Водночас респонденти очікують прискорення зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у II кварталі 2022 року – «мінус» 8.3%). У цілому по Україні – «мінус» 29.3% та «мінус» 25.3% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 25.5%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства:** баланс відповідей – 91.7% (у попередньому кварталі – 100.0%). Водночас респонденти очікують прискорення зростання цін на продукцію власного виробництва: баланс відповідей – 83.3% (у попередньому кварталі – 41.7%) (графік 6). На подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть проблеми з логістикою, ціни на сировину, матеріали, а також ціни на енергоносії (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції:** баланс відповідей – 75.0% (у попередньому кварталі – 66.7%), у тому числі **на оплату праці одного найманого працівника, але нижчими темпами:** баланс відповідей – 16.7% (у II кварталі 2022 року – 0.0%).

Воєнні дії та їх наслідки, недостатній попит та занадто високі ціни на сировину та матеріали респонденти називають **головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво** (графік 5).

Підприємства області очікують зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, розділилися, 50.0% із них надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали менш жорсткими (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами, надмірні вимоги до застави та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання відзначаються респондентами як головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

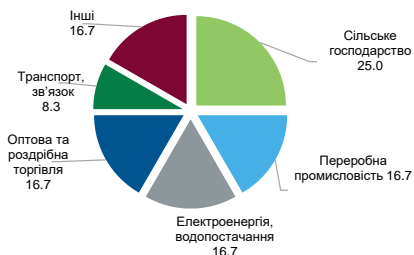
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 94.1%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

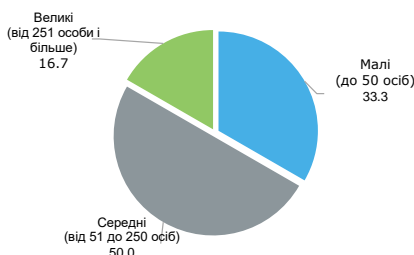
- **поточний фінансово-економічний стан** оцінюється як **поганий:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%). У цілому по Україні – «мінус» 21.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва збільшився і оцінюється як вищий ніж нормальний:** баланс відповідей – 16.7% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – 16.7% (у II кварталі 2022 року – 27.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

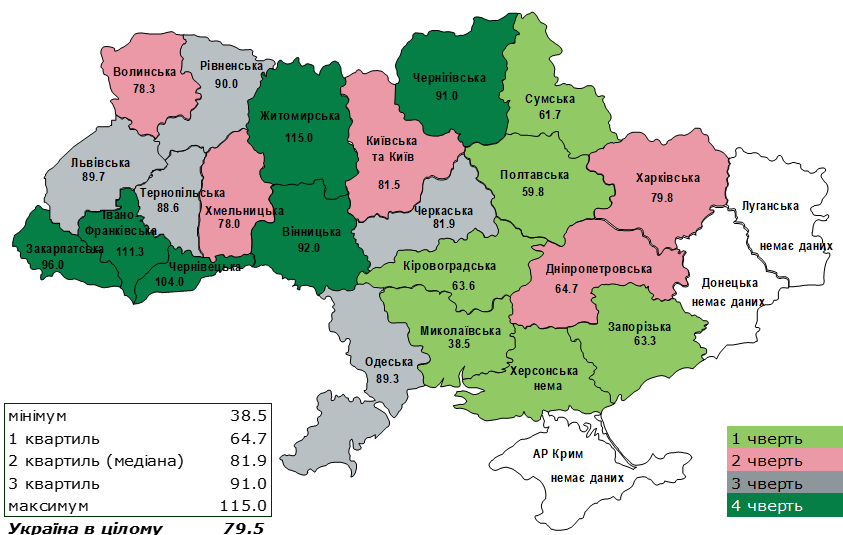

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–26 серпня 2022 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

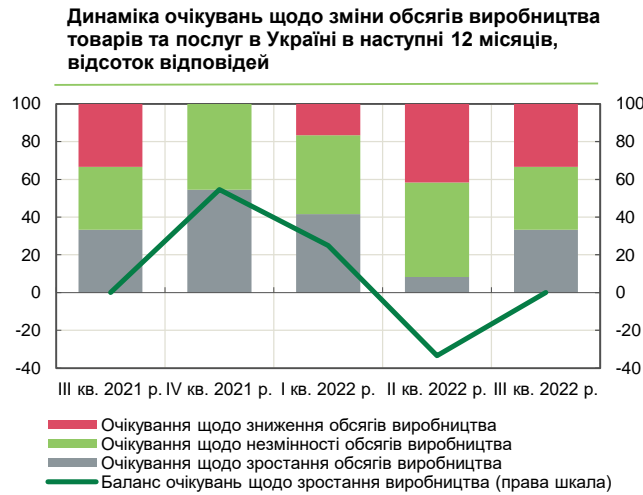
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.	III кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	-15.4	15.4	8.3	-16.7	-8.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-7.7	8.3	0.0	-25.0	0.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	30.8	25.0	18.2	-8.3	-25.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	15.4	33.3	18.2	18.2	0.0
кількості працівників	-15.4	-8.3	-33.3	-25.0	-16.7

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

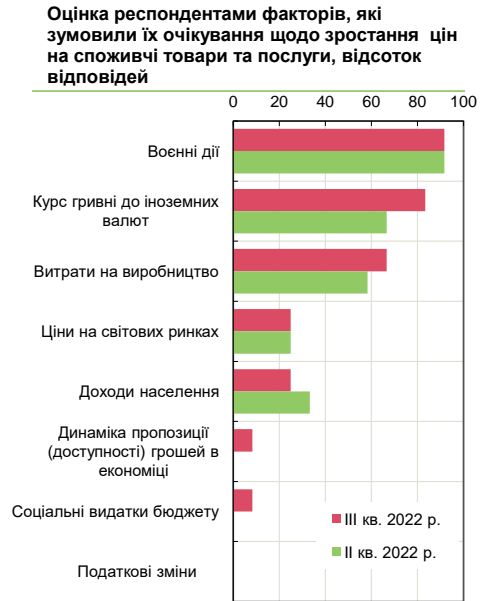
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

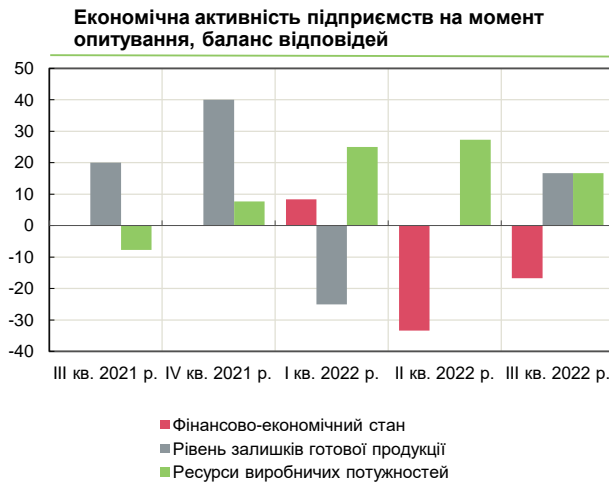
Графік 1

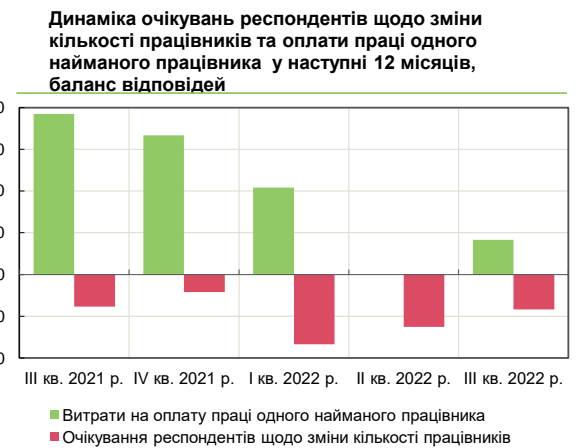
Графік 2

Графік 3

Графік 4

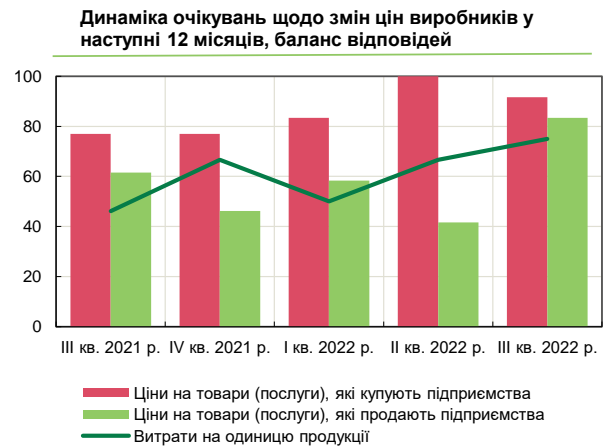

Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

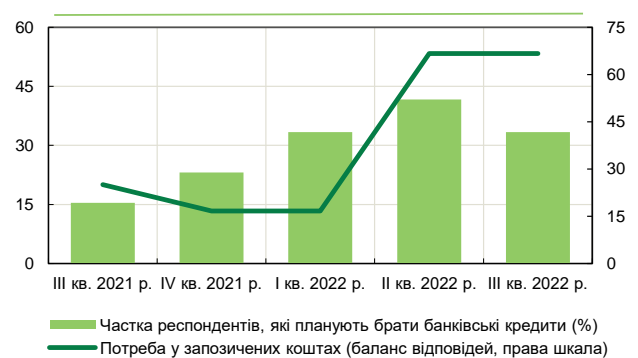
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

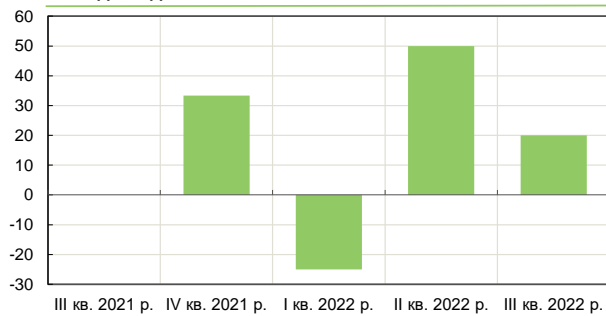
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

